

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **R. V.**, zast. JUDr. Zuzanou Kudrnovou, LL.M., advokátkou, se sídlem Litoměřická 24, Žitenice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2022, č. j. MPSV-2022/3004-421/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2023, č. j. 19 Ad 10/2022-59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 1. 11. 2021, č. j. ULA-3749/2021-K1, vyřadil žalobce od dne 19. 7. 2021 z evidence uchazečů o zaměstnání (dále jen „evidence uchazečů“) podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), ve spojení s § 30 odst. 3 téhož zákona, a to z důvodu maření součinnosti s úřadem práce podle § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Žalobce se totiž dne 19. 7. 2021 bez vážného důvodu ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti nedostavil na sjednanou schůzku u úřadu práce a ani svou nepřítomnost do osmi kalendářních dnů nedoložil žádným takovým důvodem.

[2] Žalovaný shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce.

II.

[3] Žalobce se proti napadenému rozhodnutí bránil žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Městský soud neshledal důvodnou ani jednu z uplatněných žalobních námitek. Dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly správně, když pobyt žalobce ve Velké

Británii nepovažovaly za vážný důvod k nedostavení se na sjednanou schůzku na úřadu práce dne 19. 7. 2021. Žalobce svůj pobyt ve Velké Británii předem plánoval, z uvedené schůzky se neomluvil a úřad práce kontaktoval až jeho zmocněnec po dvou měsících od sjednaného data schůzky, a to dopisem ze dne 14. 9. 2021. Odletěl-li žalobce do Velké Británie dne 24. 6. 2021 a absolvoval-li zde jazykový kurz od 13. 9. 2021 do 5. 7. 2022, nic mu nebránilo se ze schůzky sjednané na 19. 7. 2021 omluvit. Městský soud poukázal na rozsudek ze dne 28. 7. 2015, č. j. 6 Ads 109/2016-31, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že téměř čtyřměsíční soukromý studijní pobyt v zahraničí vzhledem k okolnostem případu nepředstavoval vážný důvod pro nedostavení se na úřad práce ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

[5] Městský soud přisvědčil žalovanému v tom, že zcela obecné a ničím nedoložené žalobcovy tvrzení (uplatněné poprvé až v dopisu zmocněnce ze dne 14. 9. 2021) o tom, že si hledal ve Velké Británii práci, rovněž nepředstavuje vážný důvod pro nedostavení se na sjednanou schůzku. Stejně tak žalobce blíže nezduvodnil své obecné tvrzení (poprvé uplatněné až v žalobě), proč se kvůli pandemii Covid-19 nemohl dne 19. 7. 2021 na úřad práce dostavit. Žalobce se dozvěděl o termínu této schůzky osobně ještě před tím, než zmocnil svého zmocněnce. Přestože nelze vyloučit, že se zmocněnec na schůzku dostavil místo žalobce, s odkazem na zmíněný rozsudek č. j. 6 Ads 109/2016-31 městský soud dovodil, že bylo povinností žalobce se na schůzku dostavit osobně. Městský soud poukázal i na to, že uvedenou skutečnost ohledně zmocněnce prvně zmínil až v odvolání proti rozhodnutí úřadu práce, přitom po celou dobu jako jediný důvod své neúčasti na schůzce u úřadu práce uváděl pouze pobyt v zahraničí. V žalobě pak navíc nekonzistentně tvrdil, že zmocněnec se na schůzku dostavil kvůli ukončení žalobcovy evidence jako uchazeče o zaměstnání. Městský soud proto uzavřel, že pokud se žalobce rozhodl hledat zaměstnání ve Velké Británii a zároveň chtěl být veden v evidenci uchazečů u úřadu práce, musel počítat s tím, že pro účely zprostředkování zaměstnání bude nutné osobně docházet na schůzky ve stanovených termínech.

[6] Podle názoru městského soudu žalovaný nepochybil, pokud nedovodil zkrácení procesních práv žalobce s vlivem na zákonnost rozhodnutí úřadu práce v důsledku toho, že tento úřad neakceptoval plnou moc předloženou zmocněncem žalobce proto, že nebyla úředně ověřená. Úřad práce sice měl tuto plnou moc zohlednit, nicméně žalobce se o zahájení řízení o jeho vyřazení z evidence uchazečů dozvěděl, s oznámením o zahájení tohoto řízení se seznámil, mohl na něj reagovat, a vysvětlit tak důvody své nepřítomnosti na schůzce u úřadu práce. Správní orgány se řádně zabývaly všemi podáními žalobce i jeho zmocněnce. Žalovaný považoval žalobcovy odvolání proti rozhodnutí úřadu práce za včasné a vypořádal se se všemi odvolacími námitkami. Namítal-li žalobce, že správní orgány „nepřipustily“ důkazy, ze správního spisu nevyplývá, o jaké důkazy se mělo jednat. Ani žalobce tyto důkazy blíže nespecifikoval.

[7] K žalobní námitce, že s vyřazením z evidence uchazečů se pojí nepříznivé následky týkající se zejména placení zdravotního pojištění, městský soud dodal, že právní úprava je v uvedeném přísná, neboť přestože úmyslem zákonodárce není „trestat“ uchazeče o zaměstnání za každé bagatelní pochybení, je tímto způsobem zamezováno zneužívání výhod spojených se zařazením do evidence uchazečů. V případě žalobce se však o bagatelní

pokračování

pochybení nejednalo. Městský soud k námitce týkající se data vyřazení z evidence uchazečů (zpětně ke dni 19. 7. 2021) doplnil, že žalobcův odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2004, č. j. 7 A 83/2002-79, je nepřipadný, neboť se týká staré právní úpravy. V dané věci rozhodné znění § 30 odst. 3 zákona o zaměstnanosti (na rozdíl od předchozí právní úpravy) výslovně stanoví, který den dochází k vyřazení uchazeče z evidence.

[8] Městský soud nepřisvědčil ani námitce o dodatečném upravování protokolu o ústním jednání ze dne 26. 10. 2021, neboť tomu nic nenasvědčuje. Argumentaci, v níž se žalobce dovolával mezinárodních úmluv, pak městský soud shledal obecnou a ve shodě s žalovaným dodal, že žalobci nebylo upřeno právo hledat si práci v zahraničí. Byli však veden v evidenci uchazečů, bylo jeho povinností pro účely nedostavení se na sjednanou schůzku u úřadu práce doložit, že ve smluveném termínu vedl konkrétní jednání o zprostředkování zaměstnání v zahraničí. Městský soud se neztotožnil ani s námitkou, že úřad práce nedoručoval na sdělenou změněnou adresu, protože z žalobcem předloženého potvrzení o studiu v zahraničí nebylo možno dovést jeho vůli oznámit změnu adresy pro doručování ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu. Za nedůvodnou konečně městský soud považoval i námitku o diskriminační povaze § 37 správního řádu ohledně elektronického podpisu při komunikaci prostřednictvím elektronické pošty. Zdůraznil, že cílem uvedené právní úpravy je nikoliv ztěžovat účastníkům styk se správními orgány, ale nastavit pravidla této vzájemné komunikace a mimo jiné zajistit jednoznačnou identifikaci subjektu, který podání v elektronické podobě činí. K uvedenému dodal, že v souzené věci správní orgány na prosté žalobcovy e-maily reagovaly a se všemi jeho podáními, stejně jako podáními jeho zmocněnce se vypořádaly.

III.

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s. Navrhuje jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatel v úvodu kasační stížnosti poukazuje na § 8a písm. f) a g) zákona o zaměstnanosti, podle kterých úřad práce mimo jiné zajišťuje zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání a také poradenské, informační a další služby v oblasti zaměstnanosti a pracovněprávních vztahů. Úřad práce jej do evidence uchazečů zapsal dne 7. 6. 2021 a již dne 9. 6. 2021 jej poučil o způsobu ukončení jeho vedení v této evidenci. Také na jednání dne 22. 6. 2021 mu úřad práce předal tiskopis žádosti o ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů. Stěžovatel úřad práce informoval o plánovaném odjezdu do Velké Británie a z tohoto důvodu také požádal o jiný termín schůzky. Schůzky sjednané ve dnech 9. 6. 2021 a 22. 6. 2021 se tedy podle stěžovatele konaly pouze proto, aby jej úřad práce poučil o sepsání žádosti o ukončení vedení v evidenci uchazečů. Úřad práce také navzdory oprávnění plynoucímu z plné moci ze dne 20. 6. 2021 nejednal se stěžovatelovým zmocněncem a neučinil o tom ani zápis do kontaktního listu. Zmocněnec na jednání dne 19. 7. 2021 sdělil úřadu práce svoji kontaktní adresu a důvody nedostavení se stěžovatele. Z uvedených důvodů k maření součinnosti s úřadem práce ze strany stěžovatele nedošlo.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti upozorňuje též na to, že mu úřad práce nezprostředkoval zaměstnání, tudíž využil svého práva zabezpečit si zaměstnání v zahraničí v souladu s § 11 zákona o zaměstnanosti. Úřadu práce dále vytýká, že mu nikdy nesdělil důvody jeho vyřazení z evidence uchazečů, ale na místo toho jej neustále poučoval o způsobu ukončení jeho vedení v této evidenci. Navíc jej z uvedené evidence vyřadil již za 2 dny poté, co jej do ní zařadil. Podle stěžovatele je takový postup nepochopitelný, neboť se provinil pouze tím, že úřadu práce neposkytl součinnost na svém vlastním vyřazení z evidence, což není zákonem stanovený důvod. V jeho případě nebyly splněny vážné důvody pro vyřazení z evidence ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Skutečnost, že stěžovatelův zmocněnec sdělil dne 19. 7. 2021 úřadu práce novou adresu pro doručování, avšak úřad práce přesto všechny písemnosti stále zasílal na adresu trvalého pobytu, pak podle stěžovatele pouze potvrzuje jeho tvrzení o taktickém a úmyslném vyřazení z evidence uchazečů ze strany úřadu práce.

[12] Stěžovatel úřadu práce také vytýká, že mu nezaslal rozhodnutí o ukončení podpory v nezaměstnanosti, čímž mu znemožnil podat odvolání a vystavil jej požadavku na úhradu pojistného od 1. 8. 2021 do 31. 6. 2022, tedy i za období, kdy ještě řízení o vyřazení z evidence uchazečů nebylo ukončeno.

[13] V závěru kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že retroaktivita vyřazení z evidence uchazečů obsažená v § 30 odst. 3 zákona o zaměstnanosti znamená, že správní orgán může například po dvou letech rozhodnout o vyřazení uchazeče z evidence zpětně. Taková právní úprava podle něj zbavuje nezaměstnané základních práv, protože v důsledku povinnosti zaplatit dlužné pojistné jim hrozí exekuce a následně bezdomovectví či rozvod. Ze všech výše uvedených důvodů se stěžovatel domnívá, že městský soud porušil jeho právo na spravedlivý proces, neboť přehlédl nezákonný postup správních orgánů.

IV.

[14] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost zamítnout. Zdůrazňuje, že stěžovatel na schůzkách u úřadu práce ve dnech 9. 6. 2021 a 22. 6. 2021 opakovaně uváděl pouze to, že plánuje odjet do Velké Británie, avšak nevěděl, kdy odjede a ani nesdělil důvod svého odjezdu. Stanovení termínu další schůzky proto bylo zcela logickým krokem za účelem zprostředkování zaměstnání, stejně jako poučení o způsobu ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů pro případ, že by neměl zájem nadále pokračovat ve spolupráci s úřadem práce. Jednalo se o splnění poučovací povinnosti ve smyslu § 19 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, nikoliv o snahu ukončit jeho vedení v této evidenci. Žalovaný se tak pouze snažil předejít situaci, která nakonec nastala, tedy že v důsledku soukromé cesty do zahraničí se stěžovatel nebude moci zúčastnit schůzky u úřadu práce, což povede k jeho vyřazení z evidence uchazečů. Ze záznamu z jednání ze dne 22. 6. 2021 neplyne, že by stěžovatel požádal úřad práce o jiný termín schůzky namísto 19. 7. 2021. Tvrzení ohledně žádosti o přesunutí termínu schůzky na jiný termín stěžovatel poprvé uplatnil až v kasační stížnosti.

[15] Podle žalovaného ze záznamů z jednotlivých jednání jednoznačně plyne, že jejich účelem bylo zprostředkování zaměstnání. K otázce dostavení se stěžovatelova zmocněnce na jednání dne 19. 7. 2021 poukazuje žalovaný na napadené rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Dodává, že lístek z vyvolávacího systému neprokazuje, že se na úřad práce dostavil

pokračování

stěžovatelův zmocněnec. Nadto dostavení se zmocněnce na úřad práce nelze považovat za splnění povinnosti uchazeče osobně se dostavit na schůzku za účelem zprostředkování zaměstnání, která je jednou ze základních povinností uchazeče o zaměstnání. Nebylo ani prokázáno, že stěžovatel úřadu práce ke dni 19. 7. 2021 předložil plnou moc svého zmocněnce. Plná moc ze dne 20. 6. 2021 totiž byla doložena až dne 17. 9. 2021 a plná moc ze dne 15. 6. 2021 opatřená úředně ověřenými podpisy až současně s odvoláním proti rozhodnutí úřadu práce.

[16] Podle žalovaného nedošlo ani k tvrzenému zkrácení stěžovatelových procesních práv. O termínu schůzky dne 19. 7. 2021 stěžovatel věděl od jejího sjednání dne 22. 6. 2021. Přestože úřad práce měl akceptovat plnou moc jeho zmocněnce datovanou 20. 6. 2021, toto pochybení se nedotklo stěžovatelových práv, neboť ten se o zahájení řízení o jeho vyřazení z evidence uchazečů dozvěděl. K doručování písemností na změněnou adresu pak žalovaný uvádí, že stěžovatel úřadu práce změnu adresy neoznámil. Zmocněnec pouze předložil kopii průkazu studenta (stěžovatele), na kterém byla uvedena stěžovatelova adresa v Londýně. Jen z toho však úřad práce nemohl dovodit úmysl stěžovatele oznámit změnu adresy pro doručování. Žalovaný konečně dodává, že ničím nedoložené stěžovatelovo tvrzení o hledání práce ve Velké Británii nepředstavuje vážný důvod pro nedostavení se na schůzku u úřadu práce dne 19. 7. 2021. Vyřazení stěžovatele z evidence uchazečů tedy bylo učiněno ze zákonných důvodů vyplývajících z § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

V.

[17] V replice stěžovatel rozporuje tvrzení žalovaného a setrvává na argumentaci uplatněné v kasační stížnosti.

VI.

[18] S ohledem na skutečnost, že takřka všechna stěžovatelova tvrzení obsažená v kasační stížnosti se týkají postupů správních orgánů ve správním řízení a závěrů jimi přijatých, Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost je totiž opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. zde městského) soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se proto musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Jak vyslovil Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58, „*uvedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nabradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námítka směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem.*“ Neobsahuje-li kasační stížnost takovou argumentaci, je nutno na ni nahlížet jako na nepřipustnou, neboť se míjí s kasačními důvody uvedenými v § 103 s. ř. s. (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[19] V intencích výše uvedených judikатурních závěrů nezbyvá než uzavřít, že kasační námítka směřující proti doručování písemností úřadem práce na adresu stěžovatelova trvalého bydliště po údajném oznámení změny adresy a předložení plné moci zmocněnce a proti chybnému posouzení plné moci úřadem práce, nejsou přípustné. Uvedené platí obdobě i pro námítka o tom, že k maření součinnosti s úřadem práce ze strany stěžovatele nedošlo, neboť se na schůzku dne 19. 7. 2021 dostavil jeho zmocněnec, který objasnil

důvody jeho nepřítomnosti, o čemž zaměstnanec úřadu práce odmítl učinit záznam do kontaktního listu. Jde totiž o pouhou reprodukci stejných žalobních námitek bez toho, že by stěžovatel jakkoli polemizoval s právními závěry městského soudu, které k těmto žalobním námitkám vyslovil.

[20] S ohledem na skutečnost, že o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud dále v rozsahu, v jakém shledal kasační stížnost přípustnou, zkoumal podmínky její přijatelnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Z uvedeného ustanovení (s účinností od 1. 4. 2021) totiž vyplývá, že pokud před krajským (městským) soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou.

[21] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu § 104a s. ř. s., v jeho znění účinném do 31. 3. 2021. Přestože byl novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti, a nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti. Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikaturně ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39 (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2021, č. j. 9 Azs 180/2021-33 a řadu dalších). Z něj přitom vyplývá, že kasační stížnost Nejvyšší správní soud přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to buď z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo v případě zásadního právního pochybení krajského soudu.

[22] Nejvyšší správní soud však v projednávané věci podstatný přesah stěžovatelových vlastních zájmů neshledal, a kasační stížnost v rozsahu, v jakém je přípustná (viz výše), nepřijal k meritornímu přezkumu. Ostatně ani stěžovatel k přijatelnosti kasační stížnosti ničeho neuvádí.

[23] Za zásadní právní pochybení krajského soudu by jistě bylo možno považovat, pokud by zde byla některá z vad zakládajících zmatečnost řízení před krajským soudem předpokládaných v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., na který stěžovatel v kasační stížnosti v obecnosti odkazuje. Žádnou konkrétní vadu podřaditelnou pod uvedený kasační důvod však stěžovatel netvrdí. Nejvyšší správní soud na tomto místě zdůrazňuje, že obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2019, č. j. 4 Azs 123/2019-42). Soud tedy není povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatele jeho argumenty. Takovým postupem by totiž přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli jeho advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Přestože k vadám podřaditelným pod výše zmíněný kasační důvod je Nejvyšší správní soud povinen přihlížet i bez návrhu, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), žádnou takovou vadu sám neshledal. Při absenci konkrétních tvrzení stěžovatele tudíž shrnuje, že uvedený kasační důvod nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti.

[24] Ani zbylé kasační námitky [jež stěžovatel podřazuje pod kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.] nečiní kasační stížnost přijatelnou.

[25] Stěžovatel konkrétně namítá, že městský soud přehlédl nezákonný postup žalovaného a úřadu práce, neboť místo zprostředkování zaměstnání jej úřad práce úmyslně vyřadil z evidence uchazečů, aniž by byly dány zákonné důvody pro takový postup.

[26] Problematikou vyřazení uchazeče z evidence pro nedostavení se na schůzku bez vážných důvodů ve smyslu § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti ve spojení s § 31 písm. c) a § 5 písm. c) téhož zákona se již Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 20/2008-58, vyslovil, že při vyřazení uchazeče z evidence je třeba hodnotit a řádně se zabývat všemi okolnostmi toho kterého případu. V rozsudku ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 Ads 109/2013-28, pak dodal, že po uchazečích nelze požadovat dostavení se na schůzku v případě překážky, k jejímuž odstranění postupovali přiměřeně racionálním, pochopitelným a omluvitelným způsobem.

[27] Jak totiž Nejvyšší správní soud vysvětlil v rozsudku ze dne 3. 12. 2015, č. j. 7 Ads 268/2015 - 30, vyřazení uchazeče z evidence je až „*krajním opatřením a nikoli běžným nástrojem řešení agendy úřadu práce. [...] Také s ohledem na dalekosáhlé důsledky vyřazení z evidence [...], musí úřad práce hledat proporcionalitu mezi těmito důsledky a závažností porušení povinnosti ze strany uchazeče o zaměstnání (respektive důvody, pro které povinnost porušil). Posuzování této proporcionality se musí promítnout do interpretace pojmu ‚vážný důvod‘ a následně také do aplikace zákonných ustanovení na konkrétní případ.*“

[28] Výčet těchto „*vážných důvodů*“ podle § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti je demonstrativní, což vytváří prostor pro to, aby správní orgán zvážil všechny okolnosti případu a aby rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání odpovídalo míře porušení povinností ze strany uchazeče (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2008, č. j. 3 Ads 112/2007-45 či ze dne 4. 4. 2019, č. j. 3 Ads 349/2017-28).

[29] Konkrétně nedostavením se na sjednanou schůzku u úřadu práce se již Nejvyšší správní soud taktéž zabýval, a to v rozsudku ze dne 28. 7. 2016, č. j. 6 Ads 109/2016 - 31, na nějž případně poukázal městský soud v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud v něm vyslovil, že „*samotný důvod stěžovatelovy absence – téměř čtyřměsíční soukromý studijní pobyt v Austrálii – by nepředstavoval vážný důvod nedostavení se na úřad práce ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. [...] Ačkoliv lze jistě ocenit stěžovatelovu snahu o zdokonalení se v cizím jazyku, nelze ji klást nad zákonný požadavek součinnosti s úřadem práce. Stále se totiž jednalo o soukromou iniciativu stěžovatele, při jejímž dojednání dostatečně nereflektoval požadavky na něj kladené zákonem o zaměstnanosti, hodlal-li využít služeb v podobě zprostředkování zaměstnání, popř. čerpat peněžitou podporu v nezaměstnanosti.*“ V uvedeném

rozsudku pak kasační soud k osobní účasti uchazeče o zaměstnání na sjednané schůzce s úřadem práce také vyslovil, že „pro účely dostavení se na úřad práce je s ohledem na výše uvedenou nutnost spolupráce mezi úřadem a uchazečem vyžadována osobní přítomnost uchazeče, kterou nelze nahradit přítomností zástupce. To však neznamená, že by se uchazeč o zaměstnání nemohl nechat zastoupit [...]“

[30] Městský soud se ve svých závěrech od shora citované judikatury neodchýlil a postupoval v souladu s ní, dospěl-li k závěru, že nedostavení se stěžovatele na schůzku u úřadu práce dne 19. 7. 2021 z důvodu absolvování jazykového kurzu ve Velké Británii od 13. 9. 2021 nepředstavuje omluvitelné vážné důvody ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Z podkladů obsažených ve správním spise měl totiž za prokázané, že úřad práce stěžovatele zařadil do evidence již dne 7. 6. 2021, přičemž hned na schůzce dne 9. 6. 2021 stěžovatel bez bližších podrobností sdělil, že plánuje odjezd do Velké Británie. Stejnou informaci sdělil také na schůzce dne 22. 6. 2021, na které mu byl předán formulář žádosti o vyřazení z evidence a došlo ke sjednání dalšího termínu schůzky právě na 19. 7. 2021. Na tuto schůzku se již stěžovatel nedostavil, neomluvil se a ani nedoložil vážné důvody pro nedostavení se. Úřad práce kontaktoval až stěžovatelův zmocněnec dne 14. 9. 2021, tedy po oznámení zahájení správního řízení. Tento zmocněnec doložil, že stěžovatel dne 13. 9. 2021 zahájil jazykový kurz ve Velké Británii.

[31] Vzhledem k takto zjištěnému skutkovému stavu městský soud ve světle výše citované judikatury dovodil, že vyřazení stěžovatele z evidence uchazečů bylo proporcionální ve vztahu k závažnosti porušení jeho povinnosti, neboť stěžovatel o schůzce u úřadu práce dne 19. 7. 2021 věděl, její sjednání potvrdil svým podpisem v kontaktním listu, nadto jazykový kurz započal až po sjednaném termínu dne 13. 9. 2021. Jeho osobní účast na schůzce přitom nemohla být nahrazena ani případným dostavením se jeho zmocněnce. S uvedenými závěry, k nimž ve shodě se správními orgány dospěl městský soud, se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, aniž k nim má jakékoliv doplnění.

[32] Z těchto důvodů jsou zcela bezpředmětné dílčí stěžovatelovy námitky, podle nichž postup úřadu práce vedoucí k jeho vyřazení z evidence byl účelový, bezdůvodný, nevysvětlitelný, a že jej tak úřad práce chtěl potrestat za to, že neposkytl součinnost na svém vyřazení, čímž v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu překročil rozsah své pravomoci. Žádný z podkladů obsažených ve správním spise a zjištěných skutečností uvedeným tvrzením nenasvědčuje. Neopodstatněná je také námitka, že účel schůzek na úřadu práce nespočíval ve zprostředkování zaměstnání, ale v ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů. Uvedené stěžovatel dovozuje především ze skutečnosti, že mu úřad práce na schůzkách předal formulář žádosti o vyřazení z evidence. Nejvyšší správní soud to ve shodě s žalovaným považuje za logické poučení stěžovatele o způsobu ukončení jeho vedení v evidenci uchazečů pro případ, že by po odjezdu do Velké Británie neměl zájem nadále pokračovat ve spolupráci s úřadem práce.

[33] Namítá-li stěžovatel, že k jeho vyřazení z evidence došlo po dvou dnech od zařazení do evidence uchazečů a že mu úřad práce nezaslal rozhodnutí o ukončení podpory v nezaměstnanosti, čímž mu znemožnil podat odvolání, tak ani předmětná tvrzení nemají oporu ve spise. Ze správního spisu vyplývá, že úřad práce stěžovatele do evidence uchazečů

pokračování

zařadil dne 7. 6. 2021, přičemž k jeho vyřazení došlo na základě rozhodnutí úřadu práce zpětně ke dni 19. 7. 2021 (viz odst. [1] tohoto usnesení). V rozhodnutí úřadu práce byl stěžovatel informován i o zániku nároku na podporu v nezaměstnanosti. Uvedené rozhodnutí pak žalovaný přezkoumal právě na základě stěžovatelova odvolání, nelze tudíž ani v tomto směru usuzovat na jakékoliv zkrácení jeho procesních práv ve správním řízení. Přestože stěžovatel v kasační stížnosti tvrdí, že na schůzce dne 22. 6. 2021 požádal o změnu termínu schůzky sjednané na dne 19. 7. 2021, tuto námitku neuplatňoval ani v řízení před správními orgány, ani v žalobě. Jedná se tudíž o argumentaci novou, kterou stěžovatel mohl uplatnit již v žalobě. Nejvyšší správní soud se jí proto nemůže nyní zabývat, neboť jde o námitku nepřijatelnou (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[34] Jakkoliv stěžovatel s odkazem na § 10, § 11 a § 25 odst. 1 písm. q) zákona o zaměstnanosti zdůrazňuje, že mu úřad práce nezprostředkoval zaměstnání a že má právo zajistit si zaměstnání v cizině, Nejvyšší správní soud se ani těmito výtkami nezabýval. Jednak uvedená tvrzení správní orgány ani městský soud nezpochybnily a jednak předmětné otázky nepředstavují jádro sporu v nyní souzené věci. Mimoto nelze úřadu práce vytýkat, že stěžovateli nezprostředkoval zaměstnání za situace, kdy sám již po druhé schůzce mařil součinnost s úřadem práce. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že i když hlavní náplň činnosti úřadu práce spočívá v zajištění zprostředkování uchazeči vhodného zaměstnání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2014, č. j. 4 Ads 124/2013-82), naplnění tohoto účelu není možné bez součinnosti samotného uchazeče, a to v podobě jeho spolupráce s úřadem práce, ochoty k této spolupráci i k dalším úkonům směřujícím ke zprostředkování zaměstnání (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2014, č. j. 5 Ads 42/2014-19).

[35] Městský soud konečně nepochybil ani v posouzení námitek, které stěžovatel vznášel k postupu úřadu práce potud, že nevzal v úvahu negativní důsledky, které stěžovateli v souvislosti s vyřazením z evidence uchazečů vznikly (včetně povinnosti uhradit pojistné) a že možnost vyřadit uchazeče z evidence až tři roky zpětně podle § 30 odst. 3 zákona o zaměstnanosti vede ke zbavení základních práv nezaměstnaných osob. Ve shodě s městským soudem Nejvyšší správní soud připouští, že vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání má pro uchazeče poměrně tvrdé právní důsledky, a to nejen v oblasti naplnění jeho ústavního práva na práci (čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), tím, že je mu odepřena pomoc při zajištění zaměstnání a eventuálně i hmotné zabezpečení v podobě podpory v nezaměstnanosti, jakož i v oblasti účasti na důchodovém a zdravotním pojištění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2021, č. j. 1 Ads 62/2021-43). Uvedené konsekvence jsou však toliko přirozeným důsledkem vyřazení uchazeče (zde stěžovatele) z evidence uchazečů, aniž mohou jakkoliv zvrátit závěry, k nimž na základě posouzení skutkového stavu zjištěného ve stěžovatelově věci správní orgány a poté i městský soud dospěly.

[36] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že v právním posouzení městského soudu nezjistil stěžovatelem namítaná pochybení. Městský soud postupoval v souladu s ustálenou a bezrozpornou judikaturou kasačního soudu, od níž není důvod se odchýlit ani v souzené věci. Řízení před městským soudem nebylo zmatečné, a není zde ani jiná vada řízení

před městským soudem s vlivem na zákonnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud tudíž neshledal potřebu přijmout stěžovatelovu kasační stížnost k meritornímu přezkumu.

VII.

[37] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost podstatně nepřesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy ve smyslu předpokladů její přijatelnosti vyplývajících z usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39. Odmítl ji tedy jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu kasačního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud tudíž rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu